

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту

Затверджено зі змінами рішенням вченої ради

Протокол від 30 серпня 2022 р. № 1

Голова вченої ради

(підпис)

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

(ім'я, прізвище)

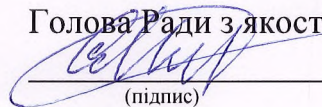
Суми 2022 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми**

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації

Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Голова Ради з якості ННЦ ПКВК

(підпис)

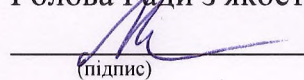
Світлана МІХНО

(ім'я, прізвище)

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Голова Ради з якості СумДУ

(підпис)

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

(ім'я, прізвище)

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма відповідає Стандарту вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня, галузь знань 07 Управління і адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 р. № 1436 та введеному в дію з 2022/2023 навчального року (зі змінами згідно з наказом №295 від 05.04.2022р.).

Розроблено робочою проектною групою у складі:

	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
Керівник робочої проектної групи (гарант освітньої програми):	1. Рекуненко Ігор Іванович	Доктор економічних наук, 08.00.08 – гроші, фінанси та кредит	професор кафедри фінансів	Завідувач кафедри управління імені Олега Балацького
Члени робочої проектної групи:	2. Д'яконова Ірина Іванівна	Доктор економічних наук, 08.00.08- гроші, фінанси і кредит	професор кафедри міжнародної економіки	Професор кафедри міжнародних економічних відносин
	3. Смоленніков Денис Олегович	Кандидат економічних наук, 08.00.06 - економіка природокористування та охорони навколишнього середовища	Доцент кафедри управління	Доцент кафедри управління імені Олега Балацького
	4. Мирошниченко Юлія Олександрівна	Кандидат економічних наук, 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	Доцент кафедри управління	Доцент кафедри управління імені Олега Балацького
	5. Марин Матвій Владиславович			Здобувач (доктор філософії), гр. АСП.ек-9.1/М
	6. Півень Дарина Андріївна			Здобувач (доктор філософії), гр. АСП.ек-9.1/М
	7. Діпра Джха	Доктор філософії, «Професійна освіта та освіта дорослих», Державний		Асоційований професор Карсонського Коледжу Бізнесу та Асистент Директор Школи

		університет Північної Дакоти (США)		Туристичного Бізнес Менеджменту, Вашингтонський державний університет
	8. Грищенко Вадим Федорович	Кандидат економічних наук, 08.00.06 – економіка природокористуван ня та охорони навколишнього середовища	Доцент кафедри управління	Старший науковий співробітник відділу ринку транспортних послуг Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України

Зовнішні рецензенти:

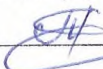
Прізвище, ім'я, батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за по кафедрою)	Посада та назва організації (за основним місцем роботи)
Шостаковська Антоніна Віталіївна	доктор економічних наук, 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	доцент кафедри менеджменту та маркетингу	завідувач кафедри менеджменту ПВНЗ "Європейський університет"
Маслак Олександр Миколайович	кандидат економічних наук, 08.07.02 - економіка сільського господарства	доцент кафедри виробничого менеджменту та підприємництва	директор Департаменту агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності 073 Менеджмент.

Протокол № 13 від 9 червня 2022 р.

Голова Експертної ради роботодавців

зі спеціальності 073 Менеджмент

 Дмитро ТАРУТА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Термін перегляду освітньої програми 1 раз на рік.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного університету.

1. Профіль освітньої програми

1.1 Загальна інформація	
Повна офіційна назва вищого навчального закладу	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту Кафедра управління імені Олега Балацького
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії з менеджменту
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. Зі строком навчання 4 роки; обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми – 60 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	умовна (відкладена), Сертифікат про акредитацію освітньої програми 0, дійсний до 17.05.2023
Цикл/рівень вищої освіти	НРК України – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Передумови	Наявність ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.sumdu.edu.ua/programms/2559
1.2 Мета освітньої програми	
<p>Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету в частині підготовки висококваліфікованого фахівця нової формації у сфері менеджменту, здатного працювати за світовими стандартами в умовах швидкозмінного, багатофункціонального середовища, та спрямована на здобуття особою компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем дослідницько-інноваційної діяльності у сфері менеджменту та управління організаціями різного типу на регіональному, національному та глобальному рівнях, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення.</p>	
1.3 Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область освітньої програми</p>	<p><i>Об'єкт вивчення:</i> управління організаціями та їх підрозділами.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. <p><i>Методи, методики та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту). <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова. Акцент на формуванні здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання, наукові та практичні проблеми у сфері менеджменту з використанням сучасних наукових підходів.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Програма сформована як оптимальне поєднання академічних та професійних вимог. Орієнтована на формування в здобувачів компетентностей щодо продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем</p>

	<p>у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності у сфері менеджменту, що передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців нової формації, здатних працювати в умовах швидкозмінного, багатофункціонального середовища з системним мисленням для управління організаціями на регіональному, національному та глобальному рівнях.</p> <p>Ключові слова: менеджмент, механізм управління, організація, система управління, стратегія, управлінське рішення.</p>
<p>Особливості освітньої програми</p>	<p>Для проведення наукових досліджень здобувачі можуть використовувати науково-дослідну базу Лабораторії соціально-економічних досліджень Сумського державного університету, Лабораторії ідей, що функціонують на базі кафедри управління імені Олега Балацького. Кафедра стала спадкоємицею наукової школи економіки природокористування, заснованою Олегом Федоровичем Балацьким та вітчизняної школи економіки природокористування, заснованої у 1980-ті роки, яка із 1991 року надала поштовх розвитку управлінської думки. За роки існування напрацьовано наукові підходи до оцінювання економічного потенціалу організаційних систем, створено авторські методики до формування та оцінювання стратегічних програм, розпочато нове коло досліджень в сфері менеджменту та лідерства.</p> <p>Особливості ОНП полягають у активній інтерналізації, що реалізується через запровадження глобального колаборативного навчання, а саме віртуальних класів, як унікальної платформи поширення знань та найкращих практик досліджень у менеджменті.</p>
<p>1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>1210 Керівники підприємств, установ та організацій; 1317 Керівники малих підприємств без апарату управління в комерційному обслуговуванні; 1319 Керівники інших малих підприємств без апарату управління; 1475 Менеджери (управителі) з права, бухгалтерського обліку, досліджень ринку, вивчення суспільної думки, консультацій з питань комерційної діяльності та управління; 1476 Менеджери (управителі) з архітектури та будівництва, технічного контролю, аналізу та реклами; 1477 Менеджери (управителі) з підбору, забезпечення та використання персоналу; 1479 Менеджери (управителі) з надання інших послуг юридичним особам; 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання);</p>

	2359 Інші професіонали в галузі навчання.
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
1.5 Викладання, навчання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване та міждисциплінарне навчання, електронне навчання в системі ОСW СумДУ, Google Classroom, MIX СумДУ, самонавчання. Викладання проводиться у вигляді: інтерактивних лекцій, лекцій-обговорень із використанням електронних засобів навчання, семінарів-практикумів, навчальних дискусій-дебатів, практико-орієнтованих занять, мозкового штурму, проектного навчання. Також передбачена самостійна робота з можливістю офлайн та онлайн консультацій з викладачем, індивідуальні заняття. Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (Coursera, Prometheus тощо). Здобувачі проходять педагогічну практику за професійним спрямуванням, беруть участь в освітньому процесі як асистент викладача.
Оцінювання	За освітньою програмою передбачено формативне (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення здобувачів до оцінювання роботи один одного) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів - звіти за результатами виконання практичних завдань, кейс-стаді, презентації наукових досліджень та проєктів, концептуальні карти, написання і захист звіту про педагогічну практику за професійним спрямуванням) оцінювання, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання.
1.6 Програмні компетентності (ПК)	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел. СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти. СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

1.7 Програмні результати навчання (ПРН)

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках. РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів. РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці. РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично
--

аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Реалізація освітньої та наукової складових освітньо-наукової програми забезпечується кадрами високої кваліфікації з науковими ступенями та вченими званнями, які є активними і знаними вченими, які публікують свої праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають відповідну професійну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності, є учасниками міжнародних проектів та грантів, проходять міжнародні стажування. Академічна та наукова кваліфікація викладачів та наукових керівників підтверджена їх публікаціями (включаючи публікації у наукометричних базах Scopus та Web of Science), відповідними показниками наукової і професійної діяльності, високими індексами цитування, зокрема, Т. А. Васильєва (h=20), І. І. Рекуненко (h=2), Ю. О. Мирошніченко (h=6), Д. О. Смоленніков (h=5). Викладачі ОП та наукові керівники аспірантів входять до редколегій закордонних видань, що обліковуються наукометричними базами Scopus та WoS (Васильєва Т. А., Швіндіна Г. О., Смоленніков Д. О., Мирошніченко Ю. О.). Міжнародний досвід стажування викладачів підтверджено участю у довгострокових програмах, зокрема Мирошніченко Ю. О. була запрошеним дослідником за програмою EMINENCE II (ERASMUS MUNDUS) в Університеті Порту (Португалія) та за програмою Ernst Mach Grant worldwide у Віденському університеті економіки і бізнесу (Австрія). Замора О.М. приймала участь у Програмі USDA обміну викладачами в Університеті Міссурі та Університеті Штату (США). Практичний досвід та експертність викладачів та наукових керівників аспірантів підтверджується їх членством у відповідних професійних Асоціаціях, зокрема Васильєва Т.А. та Швіндіна Г.О. є членами Європейської Асоціації Маркетингу та Менеджменту, Швіндіна Г.О. та Смоленніков Д.О. є членами мережі EENCE. Крім цього, Швіндіна Г.О. є членкинею мережі RENET (координується Університетом Вільнюса). У результаті активної інтерналізації ОНП представники іноземної академічної спільноти залучаються до спільного керівництва науковими дослідженнями здобувачів, що відповідає вимогам міжнародних практик щодо підготовки докторів філософії.

	<p>Зв'язок з практикою освітньо-наукової програми забезпечується широкою участю фахівців-практиків, що відповідають напряму програми, зокрема топ-менеджмент провідних підприємств, установ та організацій регіону та країни, які працюють у різних сферах економічної діяльності. Серед таких компаній: ТОВ "Агрохім-Партнер", ТОВ "Крук", ФГ "Ферма Еко", АТ «Технологія», концерн «Нікмас», ТОВ «Керамейя», ПАТ «Сумиобленерго», Сумська міська рада, ГО "Рада молодих вчених", ГО "Центр освіти впродовж життя", ГО "Центр Європейських ініціатив" та інші.</p> <p>Група забезпечення, гарант та викладацький склад, який забезпечує реалізацію програми, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Освітній процес за освітньою програмою відбувається у спеціалізованих навчальних аудиторіях, обладнаних аудіовізуальною апаратурою і необхідними технічними засобами. Використовуються площі та матеріально-технічне забезпечення всіх кафедр, що беруть участь у забезпеченні освітнього процесу за програмою. Навчальні заняття проводяться у 24 мультимедійних аудиторіях, 6 комп'ютерних класах, оснащених ліцензійними операційними системами від Microsoft та пакетами прикладного програмного забезпечення від Microsoft, Autodesk, Intel, Delcam, Adobe, Abby, Cisco та інші програми для обробки якісних (VosViewer) та кількісних баз даних (Eviews), онлайн-сервіс «Grammarly» та ін. В освітньому процесі використовуються сучасні інформаційні та комунікаційні технології, зокрема дистанційної форми навчання, інформаційної системи «Тестування» та «e-learning», інформаційно-бібліотечної системи, вебсистеми СумДУ. Для проведення наукових досліджень здобувачі можуть використовувати науково-дослідну базу Лабораторію соціально-економічних досліджень та Лабораторію Ідей (IdeaLab), які функціонують на базі кафедри управління імені Олега Балацького, а також науково-дослідну базу Центру віртуальної та доповненої реальності, Центру спільного користування науковим обладнанням тощо.</p>

**Інформаційне та
навчально-методичне
забезпечення**

Здобувачі, що навчаються за освітньою програмою, та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційну систему, міжвузівську наукову бібліотеку, окремі бібліотеки та бібліотечні пункти при навчально-наукових структурних підрозділах університету. Також діють віртуальні електронні читальні зали. Інформаційні ресурси бібліотеки СумДУ за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Здобувачі можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та баз даних. Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою мають доступ до авторитетних електронних міжнародних наукових баз даних (Scopus, SciVal, ScienceDirect, Web of Science, Springer eBooks 2017, Grammarly, CEEAS платформи EBSCOhost, бази тестового доступу (HeinOnline, MedOne Education)) в локальній мережі університету та віддалено. Аспіранти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами, монографії, статті з періодичних видань, статистичні бази даних. Методичний та науковий матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською та англійською мовами з дисциплін освітньої програми, віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, тестових завдань та інших навчально-методичних матеріалів e-learning. Для дистанційного доступу до навчально-методичних матеріалів розроблено платформу ОСW СумДУ (платформа дозволяє об'єднати матеріали з дистанційних курсів, конструктор Lectur`ED з можливістю колективної роботи над електронними навчальними ресурсами, матеріали електронного каталогу бібліотеки, репозитарію та посилання на зовнішні навчальні ресурси). Методичний та науковий матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми. Університетом укладено договори з компаніями ТОВ «Антиплагіат» та «Plagiat.pl» на використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» відповідно для перевірок кваліфікаційних та наукових робіт. Банк кваліфікаційних (дисертаційних) робіт формується в університетському репозитарії. Кожне наукове видання університету перед прийняттям публікації до друку здійснює її перевірку на плагіат за допомогою програмних продуктів компанії StrikePlagiarism.

	Бібліотекою СумДУ забезпечується можливість використання інструментів для дослідника (управління планом досліджень (засоби для організації та збереження даних, джерела даних тощо), аналізу та візуалізації даних (інструменти для аналізу даних) та ін.).
1.9 Академічна мобільність	
Внутрішня академічна мобільність	На основі двосторонніх договорів між СумДУ та більш ніж 20 університетами України. Базовими серед них є такі: Національний університет «Острозька Академія» (договір від 01.03.2016 р.); Одеський національний університет імені І.І. Мечнікова (договір від 20.10.2015 р.); Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка (договір від 22.11.2015 р.) та інші.
Міжнародна академічна мобільність	На основі двосторонніх договорів між СумДУ та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн: University of Ecology and Management (Польща, договір від 28.11.2014), Warsaw Management University (Польща, договір від 16.11.2012), Washington State University (США, договір від 02.10.2020), MDF South Asia (Private) Limited (Шрі-Ланка, договір від 18.03.2017), Nagananda International Institute for Buddhist Studies (Шрі-Ланка, договір від 06.12.2018), University of Cape Coast (Гана договір від 20.06.2017), Kwame Nkrumah University of Science and Technology (KNUST) (Гана, договір від 31.08.2017), Ghana Baptist University College (Гана, договір від 01.01.2018), Державний університет Квари (Нігерія, договір від 20.01.2018), Foundation Institute for Eastern Studies (Польща, договір від 23.04.2018), Whitefield Business School (Республіка Маврикій, договір від 02.06.2020), University of Presov (Словаччина, договір від 07.01.2014), International College of industrialization and population protection from natural disasters and accidents Ltd. (Болгарія, договір від 28.11.2017).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови та після акредитації освітньо-наукової програми.

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Філософія науки	5,0	екзамен
ОК 2.	Культура наукової української мови	3,0	диф.залік
ОК3.	Методологія та методи наукових досліджень	4,0	диф.залік
ОК4.	Інноваційна педагогічна діяльність	3,0	екзамен
ОК5.	Управління науковими проектами	4,0	диф.залік
ОК6.	Методика підготовки наукових праць	4,0	диф.залік
ОК7.	Англійська мова академічного спрямування	6,0	екзамен
Цикл професійної підготовки			
ОК8.	Сучасні тренди досліджень в менеджменті	6,0	екзамен
ОК9.	Поведінкові моделі прийняття рішень у менеджменті	6,0	екзамен
Практична підготовка			
ОК10.	Педагогічна практика за професійним спрямуванням	4,0	захист
Атестація			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		45,0	
Вибіркові компоненти			
ВБ 1.	Вибіркові компоненти циклу загальної підготовки	5,0	диф.залік
ВБ 2.	Вибіркові компоненти циклу фахової підготовки	10,0	диф.залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		15,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60,0	

2.2. Наукова складова (для освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії)

Науково-дослідницька робота аспірантів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні та наукові завдання. Вона здійснюється за індивідуальним планом під керівництвом наукового керівника за підтримки та консультування з боку провідних фахівців, долучених до реалізації освітньо-наукової програми.

Елементами наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є:

- складання плану та розробка робочих гіпотез дослідження під науковим керівництвом провідних учених;
- проведення досліджень та апробація отриманих результатів на підприємствах та в організаціях;
- презентація та обов'язкове обговорення результатів досліджень на регулярних наукових семінарах, а також конференціях та інших наукових заходах;
- участь у міжнародних дослідницьких проектах та програмах обміну;
- підготовка та публікація статей у фахових наукових виданнях;
- написання та представлення до захисту дисертації.

Допуском до захисту є наявність достатньої кількості опублікованих наукових праць та повністю виконаний індивідуальний навчальний план.

Тематика наукових досліджень аспірантів охоплює такі напрямки:

1. Менеджмент державних організацій

1.1 Стратегічне управління закладами вищої освіти України.

1.2 Розвиток менеджменту дуальної вищої освіти в Україні.

- 1.3 Розвиток менеджменту дошкільної (вищої, середньої) освіти.
- 1.4 Менеджмент закладів охорони здоров'я та окремих інституцій.
- 1.5 Управління державними підприємствами у контексті протидії корупції.
- 1.6 Управління організаційним розвитком організацій публічного сектору.
- 1.7 Організаційно-економічні засади управління якістю освіти.
- 1.8 Управління державними інституціями в умовах воєнного стану.

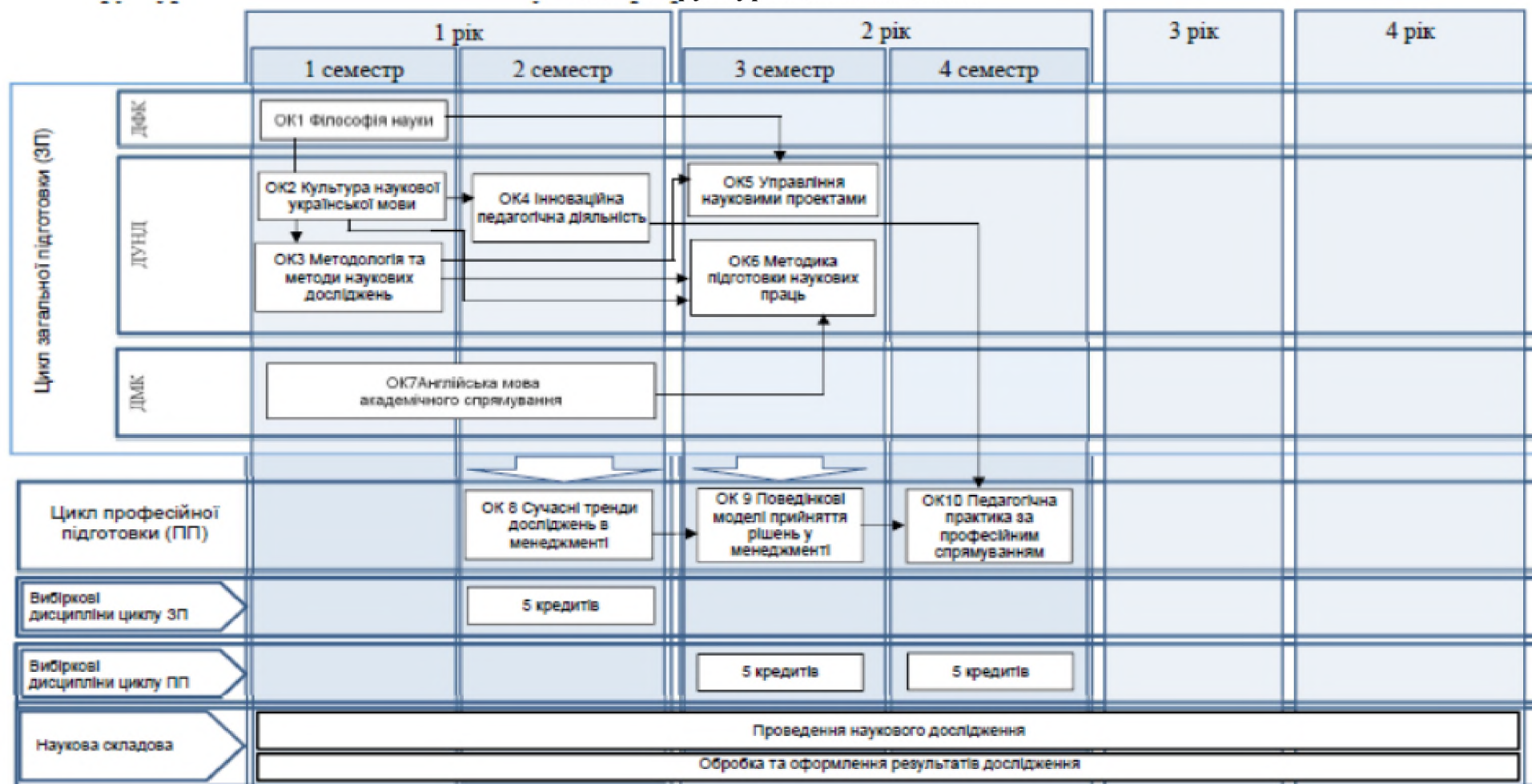
2. Менеджмент підприємств та проєктів

- 2.1 Оцінка ефективності управління змінами в організації в умовах невизначеності.
- 2.2 Управління конкурентоспроможністю в системі менеджменту підприємства.
- 2.3 Менеджмент промислового підприємства в умовах інформаційної економіки.
- 2.4 Розвиток інноваційного менеджменту на промислових підприємствах.
- 2.5 Управління організаційним розвитком підприємств (організацій, проєктів).
- 2.6 Стратегічне управління організаціями різного типу (проєктів, підприємств).
- 2.7 Коопетиційна стратегія управління в організаціях різного типу (консорціуми, концерни, малі та середні підприємства).
- 2.8 Антикризовий менеджмент в організації (підприємствах, установах, в проєктній діяльності).
- 2.9 Управління командою в проєктно-орієнтованих організаціях: формування механізмів управління, параметризація системи управління, оцінювання ефективності.
- 2.10 Розвиток методичних засад оцінювання ефективності стилю лідерства керівників.
- 2.11 Механізм управління підприємствами з урахуванням крос-секторного партнерства стейкхолдерів.
- 2.12 Впровадження системи оцінювання ефективності підприємств, проєктів та окремих бізнес-процесів (KPIs, SBC тощо).
- 2.13 Управління ланцюгами цінності (проєктів, організацій, підприємств).
- 2.14 Управління трансформаціями бізнес-процесів (проєктів, організацій, підприємств).
- 2.15 Управління розвитком організації з урахуванням післявоєнних викликів та загроз зовнішнього середовища.
- 2.16 Менеджмент проєктів в умовах післявоєнного відновлення.

3. Екологічний менеджмент

- 3.1 Екологічний менеджмент на промислових підприємствах.
- 3.2 Менеджмент комунальних підприємств в контексті сталого розвитку міста.
- 3.3 Енергетичний менеджмент підприємства в контексті сталого розвитку.
- 3.4 Соціально-екологічна складова в управлінні проєктами організацій різного типу.
- 3.5 Формування стратегії корпоративної соціальної відповідальності для організацій різного типу (підприємств, окремих проєктів).
- 3.6 Оцінювання екодеструктивного впливу воєнного конфлікту на діяльність підприємства.
- 3.7 Формування екологічного кластеру в умовах післявоєнної відбудови.

2.3. Структурно-логічна схема

ДФК – Дисципліни, що забезпечують оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями; ДУНД – Дисципліни, спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника; ДМК – Дисципліни, спрямовані на здобуття мовних компетентностей. Реалізація наукової складової освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях.</p> <p>Встановлені обсяги дисертації 4-6 друкованих аркуша.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК 01			+	+						
ЗК 02		+	+	+				+	+	
ЗК 03						+			+	+
ЗК 04	+		+	+	+		+	+		+
СК 01	+		+			+		+		
СК 02		+				+		+	+	
СК 03				+			+			+
СК 04			+		+					+

Примітки:

- ОК n – певний обов'язковий компонент освітньої програми за розділом 2.1;
- ЗК n – загальна компетентність за розділом 1.6 профілю освітньої програми;
- СК n – фахова компетентність за розділом 1.6 профілю освітньої програми;
- – позначка, яка означає, що певна програмна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом поточного рядка.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
РН 01			+							
РН 02		+	+	+		+	+		+	
РН 03										+
РН 04	+	+			+			+	+	
РН 05	+							+		
РН 06			+		+	+		+		+
РН 07						+			+	
РН 08				+						+

Примітка: 1 РН n – певний результат навчання за розділом 1.7 профілю освітньої програми, 2 □ – позначка, яка означає, що певний програмний результат забезпечується освітнім компонентом поточного рядка.

Завідувач кафедри із спеціальної
(фахової) підготовки

(назва кафедри)

(підпис)

Ігор РЕКУНЕНКО
(ім'я, прізвище)

Керівник робочої проектної групи
(гарант освітньої програми)

(підпис)

Ігор РЕКУНЕНКО
(ім'я, прізвище)

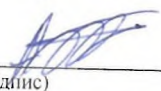
ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Начальник Навчально-наукового центру
підготовки кадрів вищої кваліфікації

(підпис)

Інна ШКОЛЬНИК
(ім'я, прізвище)

Директор навчально-наукового інституту
бізнесу, економіки та менеджменту

(підпис)

Антон БОЙКО
(ім'я, прізвище)

(підпис)

Тетяна ВАСИЛЬЄВА
(ім'я, прізвище)